

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

TEISMŲ PRAKTIKA

BIULETENIS

Nr. 45

Vilnius 2016

REDAKCIINĖ KOLEGIJA:

Renata Juzikienė

Edita Kisielienė

Mindaugas Girdauskas

Ieva Doroševaitė

TEISMŲ PRAKTIKA

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenis

Nr. 45

Vilnius 2016

XXII metai

TURINYS

1. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

CIVILINĖ TEISĖ

ASMENYS

- 1.1. Dėl teisės normų, atribojančių komercinio atstovavimo teisinius santykius, aiškinimo ir taikymo.....11
- 1.2. Dėl interneto paslaugų teikėjo civilinės (deliktinės) atsakomybės ir interneto paslaugų teikėjo pareigos (įpareigojimo) atskleisti konkretaus IP adreso naudotoją.....35

ŠEIMOS TEISĖ

- 1.3. Dėl sutuoktinių teisių vedybų (poveidybine) sutartimi nustatyti sutuoktinių turto režimą ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu (nutartimi), priimtu iki sutuoktinių poveidybinės sutarties sudarymo, nustatytos skolininko turto dalies bendrojoje jungtinėje nuosavybėje santykio.....46
- 1.4. Dėl papildomų vaiko priežiūros išlaidų ir jų padalijimo tarp tėvų ir antstolio kompetencijos vykdam teismo sprendimą dėl išlaikymo priteisimo..... 56

PRIEVOLIŲ TEISĖ

- 1.5. Dėl komercinių paslapčių sampratos, komercinių paslapčių ir konfidencialios informacijos atribojimo, atsakomybės taikymo už komercinės paslapties paviešinimą, įgijimą ir panaudojimą.....68
- 1.6. Dėl skolininko (perkančiosios organizacijos) pareigos sumokėti kreditoriui (tiekėjui) skolą pagal sandorį, kuris įsiteisėjusiu teismo sprendimu kaip prieštaraujantis imperatyviosioms įstatymo normoms pripažintas niekiniu.....92
- 1.7. Dėl savivaldybės atsakomybės už kelius, kurių savininkė (valdytoja) ji yra, konstrukciniais defektais padarytą žalą tretiesiems asmenims pagrindų.....112
- 1.8. Dėl nukentėjusio eismo įvykyje asmens pretenzijos dėl padarytos žalos pateikimo atsakingam draudikui termino reikšmės, jo skaičiavimo ir praleidimo pasekmių bei ieškinio senaties termino kreiptis į teismą dėl pažeistos teisės gauti draudimo išmoką (jos dalį)122

2.9. Sukčiavimas (BK 182 straipsnis). Dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu (BK 300 straipsnis).....	406
2.10. Melagingi skundas, pareiškimas, pranešimas, parodymai, išvados ir vertimas (BK 235 straipsnis).....	430
2.11. Teismo sprendimo, nesusijusio su bausme, nevykdymas (BK 245 straipsnis). Savavaldžiavimas (BK 294 straipsnis).....	436

BAUDŽIAMOJO PROCESO TEISĖ

2.12. Asmens teisių apsauga baudžiamojo proceso metu (BPK 44 straipsnis). Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 3 dalies d punktas.....	447
2.13. Įrodymai (BPK 20 straipsnis).....	460
2.14. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese (BPK 109 straipsnis).....	482
2.15. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese (BPK 109 straipsnis). Neteisėtas disponavimas akcizais apmokestinamomis prekėmis (BK 199 ² straipsnis).....	502

ADMINISTRACINĖ ATSAKOMYBĖ

2.16. Finansinių priemonių rinkas reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas (ATPK 173 ⁵ straipsnis). Įrodymai (ATPK 256 straipsnis).....	511
--	-----

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGOS

Bendrovės valdymo organų civilinę atsakomybę reglamentuojančių teisės normų taikymo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje apžvalga

Įvadas.....	524
1. Civilinės atsakomybės subjektai.....	527
1.1 Vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas.....	529
1.2. Kolegialių valdymo ir priežiūros organų nariai kaip atsakomybės subjektai.....	529
1.2.1. Stebėtojų taryba.....	530
1.2.2. Bendrovės valdyba.....	531
1.3. Valdybos ir vadovo civilinės atsakomybės atribojimas.....	532
1.4. Faktinio bendrovės vadovo ir filialo vadovo atsakomybė.....	534
1.5. Akcininko ir valdymo organo nario atsakomybės pagrindų atskyrimo taisyklės.....	536
2. Reikalavimų civilinės atsakomybės bendrovės valdymo organams procesinės formos.....	539
2.1. Ieškiniai mokios bendrovės valdymo organo nariams.....	540
2.1.1. Bendrovės ieškinys.....	540
2.1.2. Išvestinis akcininko ieškinys.....	540
2.2. Ieškiniai dėl nemokios bendrovės valdymo organų civilinės atsakomybės.....	542
2.2.1. Bankroto administratoriaus ieškinys.....	542
2.2.2. Akcininko ieškinys.....	543
2.2.3. Netiesioginis kreditoriaus ieškinys.....	543
2.3. Tiesioginiai kreditoriaus ieškiniai CK 6.263 straipsnio pagrindu.....	545

3. Civilinės atsakomybės sąlygos.....	547
3.1. Neteisėti veiksmai kaip valdymo organų civilinės atsakomybės sąlyga.....	547
3.1.1. Fiduciarinės bendrovės valdymo organų pareigos.....	548
3.1.1.1. Valdymo organų rūpestingumo pareiga.....	551
3.1.1.2. Lojalumo pareiga.....	552
3.1.2. Verslo sprendimų priėmimo taisyklė.....	556
3.1.3. Imperatyvių pareigų pažeidimas.....	563
3.1.3.1. Nemokios bendrovės vadovo pareigos inicijuoti bankroto bylą pažeidimas.....	565
3.1.3.2. Nemokios bendrovės vadovo pareigos perduoti bendrovės turtą ir dokumentus pažeidimas.....	568
3.1.3.3. Vadovo pareiga rūpintis bendrovės finansine atskaitomybe.....	570
3.2 Žalos fakto ir dydžio nustatymas.....	572
3.3. Priežastinis ryšys kaip civilinės atsakomybės sąlyga.....	579
3.4. Kaltė kaip civilinės atsakomybės sąlyga.....	581
3.5. Vadovo civilinės ir materialinės atsakomybės atribojimas.....	583
4. Solidarioji ir dalinė skirtingų bendrovės organų atsakakomybė.....	588
4.1. Dėl skirtingų bendrovės organų atsakomybės rūšies.....	588
4.2. Dėl skirtingais laikotarpiais vadovavusių asmenų atsakomybės rūšies.....	589
4.3. Bendrovės vadovo ir akcininko civilinės atsakomybės pagrindų konkurencija.....	591
Išvados.....	594

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso normų, nustatančių įtariamojo ir kaltinamojo teises, taikymo apžvalga

Įvadas.....	599
1. Įtariamojo (kaltinamojo) teisė žinoti, kuo jis įtariamasis (kaltinamas).....	600
Reikalavimai, keliami įtariamojo ir kaltinamojo akto turiniui (BPK 187, 219 straipsniai).....	600
Nagrinėjimo teisme ribos. Kaltinime nurodytos veikos esminių faktinių aplinkybių ir jos kvalifikavimo pakeitimas teisme (BPK 255, 256 straipsniai).....	612
2. Įtariamojo (kaltinamojo) teisė neduoti parodymų prieš save.....	620
Draudimas apklausti asmenį, kuris gali duoti parodymus apie savo paties galbūt padarytą nusikalstamą veiką (BPK 80 straipsnio 1 punktą).....	621
Draudimas atlikti Baudžiamojo proceso kodekse nenumatytas įtariamojo apklausas.....	625
Draudimas versti duoti parodymus prieš save ne tik tiriamojoje, bet ir bet kurioje kitoje „baudžiamojo pobūdžio“ byloje.....	632
3. Kaltinamojo teisė, kad bylą išnagrinėtų nepriklausomas ir nešališkas teismas. Teisė pareikšti nušalinimus.....	634
Bendrieji teismo nepriklausomumo ir nešališkumo aspektai.....	634
Nušalinimo pagrindas (BPK 58 straipsnis).....	641
Advokato arba advokato padėjėjo nušalinimas (BPK 61 straipsnis).....	652
4. Įtariamojo (kaltinamojo) teisė gauti vertimą žodžiu ir raštu.....	653
Išvados.....	663

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

Tam tikri interneto portalų atsakomybės dėl trečiųjų asmenų komentarų (Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnis (teisė į saviraiškos laisvę) aspektai.....	671
Sprendimo byloje DELFI AS prieš Estiją santrauka.....	673
Sprendimo byloje MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ir INDEX.HU ZRT prieš Vengriją santrauka.....	677
Sprendimo byloje KUCHARCZYK prieš Lenkiją santrauka.....	681
Teismo nepriklausomumo ir nešališkumo baudžiamajame procese vertinimo Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje aspektai.....	685
Didžiosios kolegijos sprendimo byloje MORICE prieš Prancūziją santrauka.....	694
Sprendimo byloje MITROV prieš buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją santrauka.....	704
Sprendimo byloje BLESA RODRIGUEZ prieš Ispaniją santrauka.....	709
Sprendimo byloje RYWIN prieš Lenkiją santrauka.....	713
Sprendimo byloje SUTYAGIN prieš Rusiją santrauka.....	722
Sprendimo byloje KHODORKOVSKIY ir LEBEDEV prieš Rusiją santrauka.....	726

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo tam tikri taikymo aspektai.....	736
ESTT 2013 m. spalio 10 d. sprendimas byloje C-306/12.....	737
ESTT 2013 m. spalio 24 d. sprendimas byloje C-22/12.....	739
ESTT 2013 m. spalio 24 d. sprendimas byloje C-277/12.....	742
STT 2012 m. spalio 23 d. sprendimas byloje C-300/10.....	745

